

PROVOSTA

GRAD CRVENOKOSE ZORE
DIE STADT DER ROTHAARIGEN ZORA
THE TOWN OF THE RED-HAIRED ZORA

GRAD CRVENOKOŠE ZORE

o serijalu snimanom u Šenju 1978

Roman "Crvena Žora i njezina družina" napisao je Kurt Kläber pod pseudonimom Kurt Held nakon boravka u Šenju prije Drugog svjetskog rata, a prvi puta je objavljen 1941. godine. Istoimena TV serija u 13 nastavaka snimana je 1978. u Šenju kao njemačko-švicarsko-jugoslavenska koprodukcija.

Radnja se odvija u Šenju tridesetih godina 20. stoljeća, a Kurt Held je priču izgradio na istinitim likovima i događajima. Četrnaestogodišnja Žora vođa je družine siročadi koji sami sebe nazivaju uskocima i skrivaju se u tvrđavi Nehaj ponad Šenja. Družina živi od sitnih krađa, ali kradu samo od bogatih. Nakon što 12-godišnjem Branku umre majka, susjedi ga, nakon što su obavili pogreb, otprave baki na selo. Bakinja je okrutna starica, čudakinja, koja Branka drugi dan otjera od kuće da se snaži kako zna i umije. Branko ubrzo upada u nevolje i završi u zatvoru iz kojeg ga izvuče Žora, te se Branko priključi Žorinoj družini koju čine Nikola, Đuro i Pavle, sve odreda dječa bez roditelja. Usporedno s pričom o sudbini Branka i Žore teče priča o sukobu lokalnih moćnika – bogatog seljaka Karamana i korumpiranog gradonačelnika

Za sve one koji poznaju i vole Žoru, kao i za one koji će je tek upoznati, pripremili smo tematski put kojim će nas crtani lik crvenokose Žore u modernijem izdanju provesti kroz najvažnije lokacije u gradu i izvan grada na kojima je snimana serija. Uz fotografije grada na svakoj stranici nalaze se i scene iz serije koje su se snimale na toj određenoj lokaciji. U seriji su uz profesionalne glumce glumili i mnogi amateri iz Šenja, pa su se i u Žorinoj družini našla dva dječaka iz Šenja – Branko i Nikola. Uz njih su u seriji sudjelovali i brojni statisti iz Šenja, tako da šećući Šenjom još uvijek možemo sresti ponekog glumca ili statista iz serije...

Prisjetimo se uz pomoć brošure zanimljivih scena iz serije i pronađimo lokacije na kojima su scene snimane. Krenimo sa Žorom u otkrivanje grada pod Nehajem!

DIE STADT DER ROTHAARIGEN ZORA

Über die berühmte Fernsehserie, die 1978 in Šenj gedreht wurde...

Der Roman „Die rote Zora und ihre Bande“ wurde vom Autor Kurt Held nach seinem Aufenthalt in Šenj vor dem Zweiten Weltkrieg verfasst und 1941 zum ersten Mal veröffentlicht. Die gleichnamige 13-teilige Fernsehserie nach dem Roman wurde 1978 in deutsch-schweizerisch-jugoslawischer Koproduktion gedreht.

Die Handlung des Romans und der Serie spielt in den 20-er Jahren des vergangenen Jahrhunderts und basiert auf Personen und Begebenheiten, die Kurt Held damals in Šenj kennen gelernt, bzw. mitbekommen hat. So lernte er auch die 14-jährige rothaarige Zora kennen, die Anführerin einer Bande von Waisenkindern, die sich „Uskoken“ nannten und in der Burg „Nehaj“, oberhalb von Šenj, ihr Geheimversteck hatten.

In Helds Roman und in der Serie lebt die Bande der roten Zora von der Beute aus kleinerer Diebstählen, die sie am Leben erhalten. Allerdings stehlen sie nur bei den Reichen. Als die Mutter des 12-jährigen Branko stirbt und beerdigt wird, schicken ihn Nachbarn zu seiner Großmutter, der „Hexe Kata“ aufs Dorf. Sie hat aber kein Mitleid und jagt ihn schon am nächsten Tag wieder fort. Er soll sich selbst durchs Leben schlagen. Branko gerät bald in Unannehmlichkeiten und endet gar im Gefängnis, von wo er mit Zoras Hilfe fliehen kann. Danach schließt er sich ihrer Bande an, zu welcher auch Nikola, Đuro und Pavle gehören. Parallel zur Geschichte über das Schicksal von Zora und Branko verläuft die Geschichte über den Konflikt zwischen dem reichen Bauern Karaman und dem korrupten Bürgermeister auf der einen und dem armen Fischer Gorian auf der anderen Seite. Gorian ist auch der einzige Beschützer der Waisenkinder.

Diese Broschüre und den Themenweg der „Rothaarigen Zora“ haben wir für all diejenigen ins Leben gerufen, die Zora kennen und mögen, aber auch für alle, die sie erst noch kennen lernen werden. Die Zeichentrick-Zora in moderner Ausführung begleitet uns zu den wichtigsten Drehorten der Serie innerhalb und außerhalb der Stadt Šenj. Auf jeder Seite sind die aktuellen Fotos der Stadt und die dazugehörigen Originalszenen aus der Serie zu sehen. In der Serie spielten professionelle Schauspieler, aber auch viele Amateure aus Šenj, wie zum Beispiel Branko und Nikola. Außerdem nahmen viele Šenjer als Statisten teil, so dass man bei einem Spaziergang durch den Ort noch den ein oder anderen Mitwirkenden antreffen kann.

Erinnern wir uns mit Hilfe dieser Broschüre an die interessanten Szenen aus der Serie und machen uns auf den Weg, einige Drehorte ausfindig zu machen. Mit Zora zusammen starten wir unsere Erkundungsreise durch die Stadt unter der Festung „Nehaj“....

THE TOWN OF THE RED-HAIRED ZORA

Introduction to the 1978 TV series that took place in Šenj

The novel for teenagers “Red Zora and her gang” was written by Kurt Kläber under the pseudonym Kurt Held after staying in Šenj on the eve of World War Two, and published for the first time in 1941. A 13-episode TV series of the same name was shot in Šenj in 1978 as a German-Swiss-Yugoslavian Co-production.

The plot takes place in Šenj in the 1930s, and Kurt Held based his story on real people and events. 14-year-old Zora is the leader of a gang of orphans who call themselves the uskoks and hide in the Nehaj Fortress above the town of Šenj. The gang's members make their living from petty theft, but steal only from the rich. After the funeral of his mother, the 12-year-old boy Branko is sent by his neighbours to stay with his grandmother who lives in the country. But she is an eccentric cruel old woman, who chases Branko away from the house the next day, leaving him to live on his own.

Branko soon gets into trouble and ends up in prison from where he is rescued by Zora, so he soon joins her gang of orphans – Nikola, Đuro and Pavle. Parallel with the story of Branko and Zora we follow the story of conflict between local individuals in power – the rich farmer Karaman and the corrupt mayor – with the poor fisherman Gorian, the only protector of the orphans.

For all those who already know and love Zora, and all those who are only now getting to know about her, we have prepared a tour of the town in which a modern red-haired Zora will lead us through some of the most important locations in and around the town where the series was shot. Next to photographs of the town, each page of this booklet contains some scenes from the series that were shot at these particular locations. Apart from professional actors, many amateurs from Šenj also participated in the series, such as two boys from Zora's gang – Branko and Nikola, and many other extras whom you can still encounter while walking the streets of Šenj...

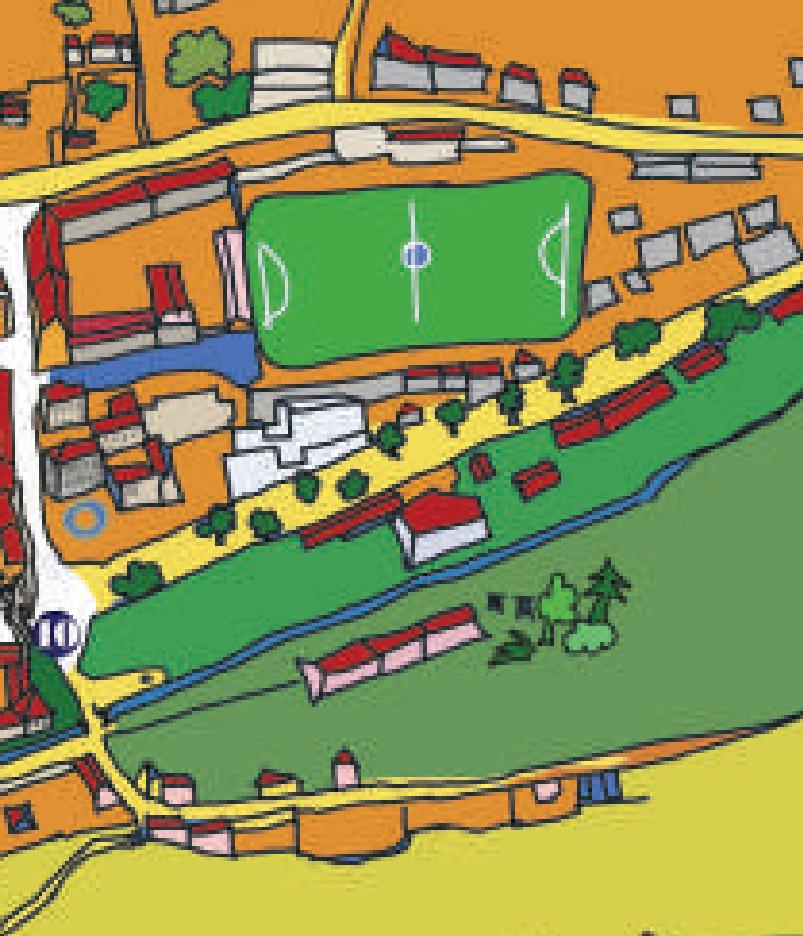
This booklet was designed to help us remember some of the interesting scenes from the series and identify the locations where individual scenes were shot. Let's discover the town underneath Nehaj in the company of the Red Zora!

LEGENDA

I GRADSKE LOKACIJE

- 1 TRŽNICA NA OBALI
- 2 GRADSKO KUPALIŠTE
- 3 GRADSKI PARK
- 4 HOTEL ZAGREB
- 5 GOSTIONICA PLETNIĆ I PEKARA ČURČIN
- 6 ŽANDARMERIJA
- 7 KATEDRALA
- 8 RIBARNICA
- 9 TRG CILNICA
- 10 VELIKA VRATA

1

TRŽNICA NA OBALI

Šetnju Šenjom u društvu Crvenokose Žore započet ćemo na Đigi, mjestu gdje se nalazila tržnica na kojoj nesretnog Branka optuže da je ukrao ribu te ga žandar strpa u zatvor. Kadar iz serije pokazuje nezaobilazan motiv - svjetionik koji je jedan od prepoznatljivih simbola grada. Na Đigi se nalazi i kula Šabac, dio obalnih utvrda iz 14. stoljeća koja je u prošlosti zaplijuskivalo more.

MARKTPLATZ AM HAFEN

Den Spaziergang durch Šenj, in Begleitung der rothaarigen Žora, beginnen wir in Hafen, an der „Điga“ (ausgesprochen: Dschigga). Hier befand sich der Markt, auf welchem der arme Branko zu Unrecht beschuldigt wurde, einen Fisch gestohlen zu haben, worauf er ins Gefängnis gesteckt wurde. Auf dem Ausschnitt aus der Serie ist eines der Erkennungsmerkmale der Stadt, der Leuchtturm, zu sehen. Auf der „Điga“ befindet sich auch der „Šabac“-Turm (ausgespr.: Schabatz), ein Teil der Hafenfestung aus dem 14. Jh., bis zu welchem ursprünglich das Meer reichte.

SEAFRONT MARKET PLACE

Our walk around Šenj in the company of Red Žora starts on a site called Điga, a former market place where Branko was accused of stealing fish and then put into prison by a gendarme. The shot from the TV series shows an indispensable motif – the lighthouse, one of the most recognisable landmarks of Šenj. The site of Điga also features the Šabac Tower, a part of the 14th century fortress against which the sea used to break in the past.

2

GRADSKO KUPALIŠTE

Kako je nekada izgledalo prvo gradsko kupalište Banja vidi se u sceni gdje se Branko kupa sa svojom prvom ljubavim, Žlatom. Danas je Banja moderna plaža s koktel-barom i drugim turističkim sadržajima. Na putu između Đige i Banje ulaz je u Kolan – potok (vodnu regulaciju) kroz koji je družina bježala pred žandarima Begovićem i Đorđevićem.

STADTBAD

In der Szene, in welcher Branko mit seiner ersten Liebe, Žlata, badet, kann man erkennen, wie das ſenjer Stadtbad, „Banja“, einst ausgesehen hat. Heute ist die „Banja“ ein moderner Badeplatz mit einer Coctail-Bar und anderen touristischen Angeboten. Auf dem Weg zwischen der „Điga“ und der „Banja“ befindet sich der Eingang in den Stadtgraben, der zur Entwässerung dient. Zoras Bande floh durch diesen vor den Gendarmen Begović und Đorđević.

TOWN BEACH

The scene in which we see Branko swimming with his first love, Žlata, also shows how Banja, the first swimming baths in the town, used to look like in the past. Today, Banja is a modern beach with a cocktail bar and other amenities. Halfway between Điga and Banja is the entrance to the Kolan channel, through which the kids fled from the gendarmes Begović and Đorđević.

3

GRADSKI PARK

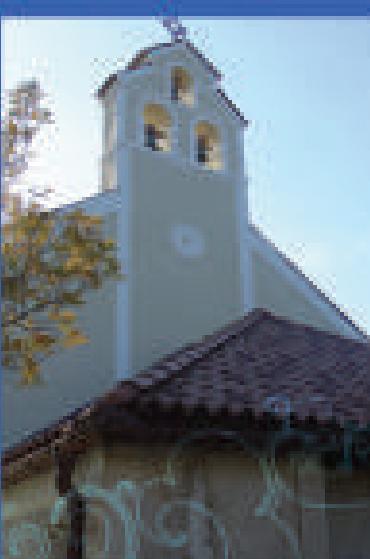
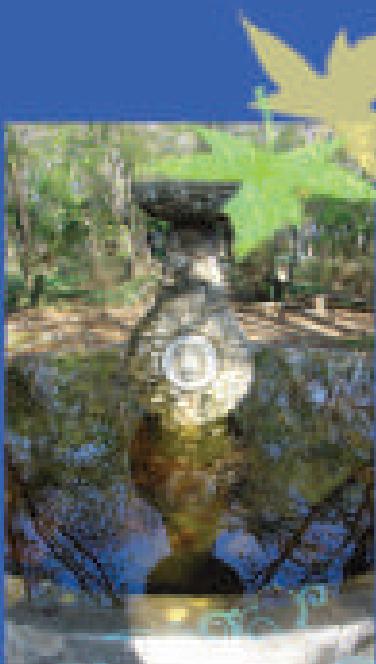
Zanimljiv park s bistama poznatih senjskih književnika čiji radovi spadaju u sam vrh hrvatske književnosti i Crkvicom Šv. Marije od Arta u kojoj se nalaze makete trgovackih i ratnih brodova, zavjetni darovi pomoraca koji su se spasili iz olujnog mora, mjesto je gdje se odvijala poznata scena sukoba senjskih gimnazijalaca sa Žorinom družinom. Na krajnjem južnom vrhu nalaže se vidikovac s prekrasnim pogledom na more, Velebitski masiv i susjedno otočje.

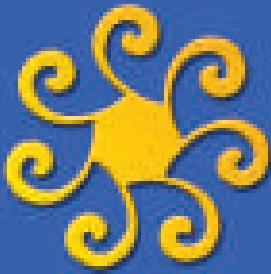
STADTPARK

Im Stadtpark lieferte sich Zoras Bande eine Schlägerei mit den Gymnasiasten von Senj. Heute findet man hier die Büsten berühmter Senjer Dichter und Schriftsteller, die zu den bekanntesten und besten der Kroatischen Literatur gehören. Die Votivkirche der hl. Maria birgt Modelle von Schiffen, deren Besatzungen aus Stürmen gerettet wurden. An der Südspitze des Parks bietet sich ein herrlicher Ausblick auf das Meer, das Velebit-Gebirge und die vorgelagerten Inseln.

TOWN PARK

This interesting park featuring the busts of renowned writers from Senj whose works rank among the most significant in Croatian literature, and the church of St. Mary of Art with its models of merchant ships and battle ships – votive gifts from seafarers who had been rescued from stormy seas – is the site of the well-known scene of a fight between Zora's gang and some students from Senj. On the furthest southern hilltop there is a vantage point offering magnificent views of the sea, the Velebit massif and the nearby islands.

4

HOTEL ZAGREB

Na stepenicama i terasi hotela Zagreb snimane su mnoge scene iz serije, poput one u kojoj Branko na prepunoj terasi pita svirače znaju li gdje mu se nalazi otac, ne želeći otići baki Kati. Zgrada hotela Zagreb iz serije inače je barokno-klasistička palača Ježić iz 18. stoljeća.

HOTEL ZAGREB

Die Stufen und die Terrasse des Hotels Zagreb aus der Serie waren Schauplätze zahlreiche Szenen. Hier fragte Branko beispielsweise die Musizanten, ob sie seinen Vater kennen, weil er vermeiden wollte, zu seiner Großmutter geschickt zu werden. Das Gebäude wurde im 18. Jh., im Stil des Barock und des Klassizismus als Palais einer Senjer Familie erbaut.

HOTEL ZAGREB

Many scenes in the series were shot on the steps and the terrace of the Hotel Zagreb, like the scene when Branko on a crowded terrace asks the musicians about his father, not wanting to go to his grandmother Kata. The building of the Hotel Zagreb from the series is in reality the 18th century baroque-classicist Ježić Palace.

5

GOSTIONICA PLETNIĆ I PEKARA ČURČIN

Trg Dvorac bio je poprište brojnih zbivanja. Na njemu su se nalazile Gostionica Pletnić i pekara koju su često posjećivali Žora i družina. Od Čurčina, vlasnika pekare koji im je bio vrlo naklonjen, članovi družine svako su jutro dobivali stari kruh i tako se prehranjivali. Na srednjovjekovnom trgu Dvorac nekada se nalazila zgrada azila za progonjene iz 15. stoljeća, a danas na trgu стоји занимљива česma s glavom fauna.

GASTHAUS PLETNIĆ/BÄCKEREI ČURČIN

Auf dem Platz „Dvorac“ (ausgespr.: Dwohratz) spielten sich viele Szenen der Serie ab. Hier stand das Gasthaus „Pletnić“ und die Bäckerei „Čurčin“. Der Bäcker hatte Mitleid mit den Kindern und gab der Bande jeden Morgen das vertrocknete Brot, damit sie nicht gänzlich hungrig mussten. Im 15. Jh. befand sich hier ein Asyl für Verfolgte.

PLETNIĆ INN AND ČURČIN BAKERY

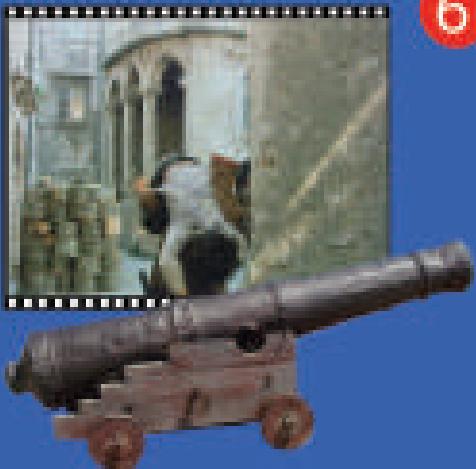
Dvorac Square was the site of many events. Pletnić Inn and the bakery that were often visited by Žora and her friends were located here. The owner of the bakery, Mr. Čurčin, liked the kids very much and would give them bread each morning, on which they fed. On the medieval Dvorac Square there used to be a 15th century asylum building, and today the square features an interesting fountain with faun's head.

6

ŽANDARMERIJA

Kad dječak Branko zbog "ukradene" ribe završi u zatvoru, Zora mu pomogne pobjeći kroz zatvorski prozor i uvede ga u svoju družbu koju čine djeca bez roditelja. Zgrada žandarmerije nalazi se u Žskočkoj ulici koja je u potpunosti zadržala tipičnu senjsku pučku

GENDARMERIE

When Branko ended up in prison because of the "stolen" fish, Zora helped him escape through the prison window and introduced him to her gang of orphaned children. The Gendarmerie building is located in Žskok Street that preserved its typical medieval folk architecture. In the immediate vicinity is the belfry of the St. Francis Church, the only remnant of the former church in which many renowned uskoks were buried, and which was pulled down in World War Two.

GENDARMERIE

Der arme Junge Branko kam wegen eines angeblich gestohlenen Fisches ins Gefängnis, und Zora half ihm, durch ein Fenster zu fliehen. Anschließend wurde er in die Bande aufgenommen. Die Gendarmerie befindet sich in der heutigen Žskokenstraße (Žskočka ulica), in welcher die ursprüngliche typische Šenjer Volksarchitektur des Mittelalters erhalten geblieben ist. In unmittelbarer Nähe steht der Glockenturm der Kirche des hl. Franziskus, in der viele berühmte Žskoken bestattet wurden. Leider wurde die Kirche im Zweiten Weltkrieg völlig zerstört.

7

KATEDRALA

Ispred katedrale odvijala se tužna scena gdje saznajemo da je Branku umrla majka. Redatelj serije zabilježio je prekrasne vizure uskih uličica s pogledom na zvonik, a uočio je i kuću senjskog zlatara Živkovića sa zanimljivim renesansnim kamenim pročeljem u obliku školjke.

Jednobrodna romanička katedrala sagrađena je sredinom 12. stoljeća, a sredinom 18. stoljeća proširena je dvjema pobočnim lađama. Na trgu Cimiter nalazi se i ulaz u bogatu zbirku sakralne baštine, a predlažemo da na putu prema trgu M. Ožegovića prođete uskom uličicom uz zanimljivu gotičko-renesansnu palaču Vučasović u kojoj se danas nalazi Gradski muzej.

KATHEDRALE

Vor der Kathedrale spielte sich die traurige Szene ab, in der Branko vom Tod seiner Mutter erfuhr. Der Regisseur hielt die Ansichten der engen Gassen mit Blick auf den Glockenturm und das Haus des Senjer Goldschmiedes Živković, mit einer interessanten Renaissance-Fassade, in der Serie fest. Die Kathedrale wurde als einschiffige romanische Kirche Mitte des 12. Jh. errichtet und Mitte des 18. Jh. durch zwei Seitenschiffe erweitert. Auf dem Cimiter-Platz ist auch der Eingang zum reichhaltigen sakralen Erbe der Stadt. Wir schlagen vor, auf dem Weg zum Platz des M. Ožegović durch die schmale Gasse zu gehen, in welcher sich das gotisch-renaissance Palais Vučasović befindet, das Museum von Senj.

CATHEDRAL

In front of the cathedral there was a sad scene in which we learned that Branko's mother died. The director of the series recorded wonderful shots of the narrow streets with a view of the belfry, and he also noticed the house of the local goldsmith Živković with interesting renaissance shell-shaped stone façade. The single-nave Romanesque cathedral was built in the mid-12th century; two side aisles were added in the mid-18th century. On Cimiter Square is the entrance to an extensive collection of religious items; we also recommend that on your way towards M. Ožegović Square you take the narrow street along the interesting gothic-renaissance Vučasović Palace, which today hosts the Town Museum.

TRIBARNICA

Na živopisnom malom trgu s fontanom posvećenom Mirku Ožegoviću, biskupu i osnivaču senjske gimnazije, nalazila se druga tržnica u seriji gdje je Žorina družina izvela nestrašuk s pokvarenom ribom. Za potpun doživljaj nekadašnjeg Šenja do sljedeće lokacije na trgu Cilnica, podimo kroz uličice starog grada u kojima se još osjeća atmosfera nekadašnjeg Šenja koja je Kurta Helda inspirirala da započne priču o Žori.

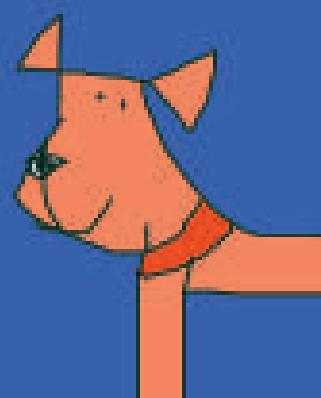

FISCHMARKT

Der Platz ist nach dem Bischof Mirko Ožegović, dem Gründer des Šenjer Gymnasiums, benannt. Hier befand sich der Fischmarkt aus der Serie. Žoras Bande spielte hier den Streich mit dem verdorbenen Fisch. Žora bringt uns nun zum Hauptplatz von Šenj. Wir folgen ihr durch die verwinkelten alten Gassen, um das Šenj von damals ein bisschen nachempfinden zu können. In diesem Teil der Stadt ist noch die Atmosphäre zu spüren, die wohl Kurt Held damals veranlasst hat, seinen Roman in genau hier spielen zu lassen.

FISH MARKET

On the picturesque small square with a fountain dedicated to Mirko Ožegović, bishop and founder of the Šenj gymnasium, was another market in the series where Žora's friends played a prank with some rotten fish. If you want to fully experience the spirit of the old Šenj before reaching our next location, Cilnica Square, we recommend a walk through the lanes of the old town in which one can still feel the same atmosphere of times gone by that inspired Kurt Held to write his novel.

Od tri trga na kojima je snimana serija, veličinom i oblikom ističe se renesansno-barokni trg Cilnica. U središtu trga nalaži se klasicistička fontana, a mi se prisjećamo scene u kojoj se Zora i družina skrivaju u fontani pred žandarima. Na Cilnici se u seriji odvijalo slavlje povodom bogatog ulova ribe. Danas se na trgu odvijaju mnoge manifestacije, a najveća je Međunarodni senjski ljjetni karneval koji se održava drugi tjedan u kolovozu. Na trgu se nalazi gradski kaštel iz doba knezova Frankopana. U toj je kneževskoj rezidenciji kasnije bilo sjedište senjske Kapetanije, a krajem 19. st. preuređena je u dom učenika senjske gimnazije – poznati zavod Ožegovićianum. Tu je 1601. smaknut zloglasni kapetan Rabata, krvnik mnogih uskoka... Prema predaji, od kaštela do tvrđave Nehaj vodi podzemni hodnik.

HAUPTPLATZ

Von den drei Plätzen der Stadt, an denen die Serie gedreht wurde, ist besonders der Šenjer Hauptplatz, die „Cilnica“ (ausgespr.: Zielnitz) bedeutend, in dessen Mitte sich ein klassizistischer Brunnen befindet. Hier versteckten sich Zora und ihre Bande vor den Gendarmen. Auch der Umzug anlässlich des reichhaltigen Fischfanges fand hier statt. Heutzutage werden zahlreiche Feste und Veranstaltungen auf dem Cilnica-Platz veranstaltet. Allen voran der berühmte Šenjer Sommerkarneval, jeweils in der zweiten Augustwoche. Hier steht auch das Kastell der Fürsten Frankopan, wo auch der Sitz des Šenjer Kapitäns und ein Gymnasiasten-Wohnheim war. Es heißt, dass vom Kastell zur Burg ein unterirdischer Geheimgang führt...

MAIN SQUARE

Of the three squares in which the series was shot, the most remarkable in size and shape is the renaissance-baroque Cilnica Square. In its centre there is a classicist fountain, and we recall the scene in which Zora and her friends hid there from gendarmes. Cilnica Square hosted a celebration in the series on the occasion of an abundant fish catch. Today many events take place on this square, the largest being the International Šenj Summer Carnival in the second week of August. On the square there is the town castle from the Frankopan period, a dukes' residence that was later the seat of the Šenj captaincy.

By the end of the 19th century, it was redesigned into a hall of residence for the students of the Šenj gymnasium – the famous Ožegovićianum Institute. It was there that the notorious captain Rabata, oppressor of many uskoks, was executed in 1601. According to legend, the castle and the Nehaj fortress are connected by an underground passage.

10

VELIKA VRATA

Sagrađena su dovršenjem Jozefinske ceste 1779. godine. Na lijevom dovrathniku nalazi se daljinac na kojem je u germanskim mijama prikazana udaljenost od Šenja do Karlovca, Zagreba i Beča. Pri samom vrhu nalazi se Carska kruna s uklesanim riječima Josephinae finis. Na Velikim vratima Žorina je družina obranila svog prijatelja Štjepana kojeg je napala skupina gimnazijalaca.

STADTTOR

Das Stadttor wurde 1779 am Ende der Josephinen-Straße erbaut. Hier stehen die Entfernungen in germanischen Meilen zu den Städten: Karlovac, Zagreb und Wien. Ganz oben ist die Kaiserkrone zu sehen und die Aufschrift „Josephinae finis“, was übersetzt: „Das Ende der Josephinenstraße“ bedeutet. In der Serie verteidigte Zoras Bande hier ihren Freund Štjepan, der von einer Gruppe von Gymnasiasten angegriffen wurde.

THE LARGE GATE

This gate was built after completion of the Josephine road in 1779. On the left doorpost there is a table with the distances in German miles from Šenj to Karlovac, Zagreb and Vienna. Near the top is the imperial crown with engraved words Josephinae finis. On the Large Gate Žora and her friends defended their friend Štjepan who was attacked by a group of gymnasium students.

11

TVRĐAVA NEHAJ

Renesansna tvrđava Nehaj ponad grada iz 1558. godine, te priče i legende o senjskim uskocima, vjerojatno su očarali njemačkog pisca koji je sve to utkao u priču o Zori i njezinoj družbi čiji su dom bile upravo zidine Nehaja. Šenjski kapetan Ivan Lenković dao je srušiti crkve, samostane i druge zgrade koje su se nalazile izvan gradskih zidina te je od tog materijala izgradio tvrđavu Nehaj. Nehaj je danas dio Gradskog muzeja Senj, a u njemu je postavljena stalna izložba Šenjski uskoci i senjska primorska kapetanija. Svake godine u srpnju na prostoru uz Nehaj održavaju se Žukovi dani, manifestacija oživljene povijesti koja nas vraća u dobu Žukova, branitelja Šenja od Mlečana i Turaka, i tada nam je lako shvatiti zašto se Zorina družina nazivala uskocima.

Tvrđava Nehaj kruna je naše gradske šetnje s crvenokosom Zorom.

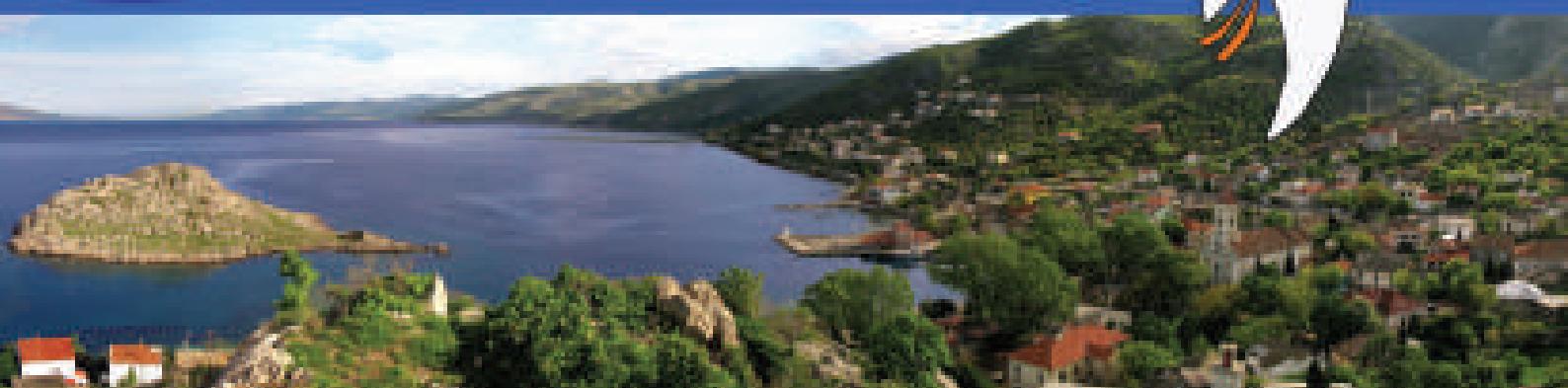
FESTUNG NEHAJ

Höchstwahrscheinlich war der Schriftsteller Kurt Held von der Burg, die oberhalb der Stadt thront und von den Geschichten und Legenden über die Šenjer Žukoken beeindruckt. So ließ er all diese Eindrücke in seinen Roman über Zora und ihre Bande einfließen, die eben in dieser Festung wohnten. Sie wurde von Kapitän Ivan Lenković 1558 erbaut. Dazu ließ er alle Kirchen, Klöster und andere Gebäude außerhalb der Stadtmauern abreißen, um genügend Baumaterial für den Festungsbau zu erhalten. Die Burg „Nehaj“ (übersetzt: Fürchte nicht!) ist heutzutage Teil des Museums von Šenj und beherbergt Ausstellungen über die Žukoken und andere historisch bedeutende Themen. Jährlich finden hier im Juli die Žukokentage statt, ein mittelalterliches Burgfest, das die Besucher in die Zeit der Žukoken zurückversetzt, welche die Stadt vor den Venezianern und den Türken verteidigten. Wegen deren Tapferkeit nannte sich Zoras Bande „die tapferen Žukoken“.

Die Festung ist der krönende Abschluss unseres Spaziergangs mit der rothaarigen Zora durch ihre Stadt.

NEHAJ FORTRESS

The renaissance Nehaj Fortress that was built on a hill overlooking the town in 1558, and stories and legends about uskoks from Šenj, probably enchanted Kurt Held so much that he used these details in the story about Zora and her friends who lived here, in the Nehaj Fortress. The Šenj Captain Ivan Lenković had churches, monasteries and other buildings outside the town walls pulled down and used this material to build the Nehaj Fortress. Nehaj is today a part of the Šenj Town Museum, which hosts a permanent exhibition entitled The Žukoks from Šenj and the Šenj Maritime Captaincy. Each year in July the area around Nehaj hosts the Žukok Festival, an event that brings us back in time to the era of the uskoks, who defended Šenj against the Venetians and the Turks: now we understand why the members of Zora's gang called themselves the uskoks. The Nehaj Fortress is the highlight of our stroll through the town in the company of red-haired Zora.

1

SVETI JURAJ

Sveti Juraj maleno je i slikovito primorsko mjesto, udaljeno 9 kilometara od Šenja. Smješten je pod brdom Gradina, u zaljevu s otočićem Lisac na koji dopliva Branko s gradonačelnikovom kćeri Žlatom, njegovom prvoj ljubavi. Na slikovitom starom groblju u luci snimane su scene pogreba Brankove majke. Na mjestu današnjeg Svetog Jurja bilo je prehistorijsko i kasnije rimsко naselje Lopsica. Za vrijeme seobe naroda Lopsica je razorena, a legenda kaže da ako se bolje zagledamo u more ispred otočića Lisac, još i danas čemo vidjeti ostatke tog antičkog grada.

SVETI JURAJ

Sveti Juraj (übersetzt: hl. Georg) ist ein kleiner malerischer Ort, 9 km südlich von Šenj, unterhalb des Gradina-Berges. Das Inselchen Lisac ist dem Ort vorgelagert. Hierher schwamm Branko mit seiner ersten Liebe, der Bürgermeistertochter Žlata. Auf dem alten Friedhof im Hafen wurde die Beerdigung von Brankos Mutter gedreht. Sveti Juraj hieß zu Zeiten der Römer und vorher „Lopsica“. Während der Völkerwanderung wurde Lopsica zerstört und eine Legende besagt, dass man heute noch die Überreste der antiken Siedlung sehen kann, wenn man vor dem Inselchen Lisac ins Meer schaut.

SVETI JURAJ

Sveti Juraj (St. George) is a small, picturesque coastal resort 9 Kilometres south of Šenj. It is located underneath the hill of Gradina, in a cove with the islet of Lisac – we remember Branko swimming there with his first love, the mayor's daughter Žlata. The scene of Branko's mother's funeral was shot in the picturesque old cemetery in the harbour. On the site of the present Sveti Juraj there was a prehistoric and later a Roman settlement, Lopsica. During the Migration Period, Lopsica was destroyed, and the legend says that if we look harder into the sea in front of the Lisac islet, we can still see the remnants of this ancient town today.

2

UVALA DUBOKA

Pregršt zanimljivih scena (lov na tune, jedrenjak, borba s divovskom hobotnicom...) snimljeno je na lokacijama uvale Duboka gdje je živio ribar Gorian, zaštitnik Družine. Do uvale Duboka, koja se nalazi pet kilometara južno od Šv. Jurja, teče mali potočić na kojem se nalaze ostaci stare mlinice. Tu su i ostaci Gorianove kuće u kojoj su snimane mnoge scene iz serije. Duboka je dobila ime zbog velike dubine mora u uvali.

BUCHT DUBOKA

Einige interessante Szenen wurden in der Bucht Duboka (die tiefe Bucht) gedreht. So zum Beispiel der Thunfischfang, der Kampf mit dem Riesenkraken u.a.. Hier lebte Fischer Gorian, der Beschützer der Bande. Die Bucht befindet sich 5 km südlich von Šveti Juraj. Die Überreste von Goriants Haus und einer alten Mühle, die von einem kleinen Bach angetrieben wurde, sind in der Bucht noch zu sehen.

DUBOKA COVE

Many interesting scenes (the tuna fishing, the sailing ship, the battle with a giant octopus...) were shot in the cove of Duboka where the fisherman Gorian lived, the protector of the Gang. The cove of Duboka is located five kilometres south of Šv. Juraj. In the cove there is a small stream with the remnants of an old watermill, as well as the remnants of Gorian's house in which many scenes were shot. The name Duboka comes from the Croatian word for "deep", because the sea in this cove is very deep.

VRATNIK

S Vratnika, planinskog prijevoja preko Velebita, puca predivan pogled na more, Velebitski Kanal i otoke Prvić, Krk, Rab... Te vizure prikazane su i u seriji, a scene seoskog sajma snimane su u mjestu Vratnik do kojeg nas dovodi cesta odmah po prelasku prijevoja. Negdje u blizini Vratnika živjela je u svojoj trošnoj kućici Brankova baka Kata, vjerovatno najživopisniji i najupečatljiviji lik iz serije, okrutna starica, čudakinja koja je mrzila cijeli svijet. Južno od Vratnika prostire se pogled na Park Prirode Velebit i Nacionalni park Sjeverni Velebit u kojem se nalaze lokaliteti poput Velebitskog botaničkog vrta, Hajdučkih i Rožanskih kukova, Uvale Zavrtnica – ukratko to je raj za zaljubljenike u prirodu i aktivnosti na otvorenom.

VRATNIK

Vom Gebirgssattel Vratnik im Velebit-Gebirge, bietet sich ein atemberaubender Ausblick auf das Meer, die Meerenge zwischen dem Festland und den Inseln Prvić, Krk, Rab.... Diese Ansichten sind auch in der Serie vertreten. Der dörfliche Markt aus der Serie wurde im Ort Vratnik gedreht, der sich gleich nach dem Pass befindet. Hier in der Nähe wohnte auch Brankos Großmutter, „Die Hexe Kata“. Südlich vom Vratnik-Pass erstreckt sich der Naturpark Velebit und der Nationalpark „Nordvelebit“ (Sjeverni Velebit), in dem unter anderem der botanische Garten, bizarre Felskreationen und der Zavrtnica-Fjord zu bewundern sind, ein Muss für Liebhaber ursprünglicher Natur.

VRATNIK

Vratnik, a mountain pass on Mount Velebit, offers magnificent views of the sea, the Velebit Channel and the nearby islands (Prvić, Krk, Rab,...). These views are also shown in the series, and scenes of the village fair were shot in the village of Vratnik, to which leads a road over the mountain pass. Somewhere near Vratnik used to live, in her rundown house, Branko's grandmother Kata, probably the most vivid and most striking character in the series, an eccentric, cruel old woman who hated the whole world. South of Vratnik are Velebit Nature Park and Northern Velebit National Park with amazing sites of interest such as the Velebit Botanic Garden, the rocks of Hajdučki and Rožanski Kukovi, the cove of Zavrtnica – in short, this is a paradise for nature lovers and outdoor activities.

Turistička zajednica Grada Senja
a: Stara cesta 2, 53270 Senj
t: +385 53 881 068
f: +385 53 881 219
e: info@tz-senj.hr
i: www.tz-senj.hr

Izdavač: Turistička zajednica Grada Senja

Za izdavača: Marijana Biondić

Urednik: Marijana Biondić

Crtež i dizajn: Žrinka Ostović

Tekst: Marijana Biondić, Žrinka Ostović

Video isječci korišteni uz dopuštenje programskog arhiva TV Beograda

Fotografije: Ždenko Vukelić, Mile Mraković Mici, Damir Šenčar, Sandra Gerber Šenčar, Svjetlana Olujić-Tomaić, Juraj Ostović, Žrinka Ostović

Njemački prijevod: Ankica Šojat

Lektura i engleski prijevod: Adverbum, Opatija

Izdavački savjet: Ankica Šojat, Anita Lopac, Ivan Prpić, Željko Tomljanović, Blaženka Ljubović, Irena Glavičić, Marijana Šojat

Tisk: Tiskara Varteks

Izdavač ne jamči apsolutnu točnost ovdje objavljenih informacija i ne snosi odgovornost uslijed eventualne netočnosti ili promjene tih informacija.

